

Verksamhetsberättelse

2019

Lidingö Hembygdsförenings 89:e verksamhetsår

Lidingö Hembygdsförening är en av landets största Hembygdsföreningar. Vid årsskiftet uppgick antalet medlemmar till 1703. Medlemsavgiften är 250 kr för enskild medlem och 375 kr för s.k. familjemedlemskap.

Föreningen har som mål bl.a.

att öka och fördjupa kunskapen om Lidingös historia och samtid

att verka för att kulturhistoriskt intressanta byggnader och miljöer värnas

att ge allmänheten - särskilt barn och ungdomar - tillgång till Lidingös kulturarv.

För att åstadkomma detta driver föreningen Lidingö Museum. Här visas basutställningen "Historien om Lidingö" och i flera temporära utställningar varje år beskrivs olika delar av Lidingös utveckling. Genom föredrag, kulturprogram, stadsvandringar m.m. och genom att ta emot skolelever, medverkar museet i att öka intresset för och kunskapen om vår stads historia och samtid.

All verksamhet vid museet utförs på frivillig grund av drygt 100 föreningsmedlemmar aktiva inom 20-talet arbetsgrupper. Flera av de aktiva medverkar i flera grupper.

Museet håller öppet 12 timmar per vecka fördelade på 4 dagar med 10 veckors sommaruppehåll. Under "konstrundan" i mars och "kulturveckan" i november har Museet haft utökade öppettider.

Under året besöktes Museet av ca 3 100 personer. Utöver detta har våra större årliga evenemang utanför Museet lockat många deltagare.

Utställningar

Foto-, program- och utställningsgruppen har lagt ned stort arbete med att producera årets fyra stora utställningar.

Utställningen **Det finns inga tigrar på Lidingö** uppmärksammade Lidingös värdefulla natur med överraskande stor mångfald av vilda djur. Det blev ett unikt tillfälle för hela familjen att lära känna öns spännande djurliv vilket också visade sig på många yngre besökare. Utställningen bygger på foton och material som tagits fram av biologen, fotografen och lidingöbon Tomas Carlberg med grafisk formgivning av Siv Bergius. Henrik Waldenström invigde utställningen med bildspel och berättade bl.a. om Nationalstadsparken. En välbesökt invigning med ca hundra personer.

Som första museum kunde Lidingö Museum presentera en minnesutställning **Porträtt av en Fair Lady - Ulla Sallert**, över operettprimdonnan och lidingöbon Ulla Sallert. De flesta av oss minns Ulla Sallert framför allt som blomsterflickan Eliza i musikalen My fair lady, men hon hade fler strängar på sin lyra. Utöver magnifika rollprestationer i operetter och musikalerna såväl i Sverige som utomlands var hon också dramatisk skådespelerska, vissångerska, revy-artist, filmskådespelerska, regissör, astrolog och hälsoprofet. Utställningen invigdes med musikunderhållning "Från Oscars till Broadway" med estradören Mattias Enn och pianisten Jan-Erik Sandvik. Huset var fyllt av besökare. Under våren höll Ulla Sallerts dotter Thérèse von Lampe ett antal föredrag där hon berättade och visade bilder om hennes mammas innehållsrika liv. Lidingöborna visade stort intresse och flera fullsatta föredrag och musikunderhållningar genomfördes.

Museets sommarutställning **Boghammar Marin - En Varvsepok över 100 år** erbjöd besökarna ett unikt tillfälle att få ta del av ett av de många varv som funnits på Lidingö. En gång var Lidingö den ort i landet som hade flest varv. Boghammar etablerades vid Kappsta 1916 och har drivits av samma familj i fyra generationer. Under varvets långa produktion har 1200 båtar byggts. Utställningen, som utgör en betydelsefull dokumentation av Lidingös industrihistoria invigdes den 11 maj. I samband med utställningen lanserades boken "Boghammar Marin" som säljs i museiboden. I samband med utställningen höll Ibb Jessen och Carl-Henrik Ankarberg välbesökta föredrag om det över 100 år gamla varvet med inblick i Skärsätra vid sekelskiftet 1900 och om varvets historia. Föredragen om varvet belyste familjen i fyra generationer, tomtens utveckling, båtar, båttracing och varvets anställda. Lidingöborna visade stort intresse och flera fullsatta föredrag och visningar genomfördes. Utställningen om Boghammar Marin visades på museet tom 3 november och flyttades därefter till Stadshusets entréhall.

Museets vinterutställning 2019-2020 kallas **Ut till landet - Ut till Käppala** och handlar om stadsdelen Käppalas spännande historia. Utställningen invigdes den 30 november och har sammanställts av Carl-Henrik Ankarberg med grafisk hjälp av Andreas Lindberg. Under våren kommer Carl-Henrik Ankarberg att hålla föredrag med anknytning till utställningen.

Fotogrupperns satsning på **miniutställningar** har slagit väl ut. En plansch med fakta – bild och text – kring ett tema tas fram varannan månad och flyttas runt på sex platser på Lidingö: Museet, Högsätra, seniorboenden Tor och Björnbo, Ansgarskyrkan, Breviks pizzeria.

Aktiviteter

Under året har vi uppmärksammat vår lidingöjubilar och AGAs legendariska ledare Gustaf Dalén, som föddes för 150 år sedan. Två nyutkomna böcker om Dalén har sålts på Museet. Ett föredrag med industrihistorikern Anders Johnson hölls i december på Museet.

En ny aktivitet initierades under året, Antikforum. Alla lidingöbor bjöds in till värderings dagar på Lidingö Museum för värdering av konst, antikviteter och kulturföremål. Detta skedde i samarbete med välrenommerade Bukowskis.

Utställningar

Datum	Ämne	Antal besökare
19 jan – 10 mar	Det finns inga tigrar på Lidingö	430
16 mar – 5 maj	Porträtt av en Fair Lady - Ulla Sallert	307
11 maj – 3 nov	Boghammar Marin - En varvsepok över 100 år	534
10 nov – 24 nov	Lokalavdelningen av Rikstäckets visar upp lapptäcken mm	292
30 nov –	Ut till landet - Ut till Käppala	175

Författarträffar/föredrag

Datum	Ämne och föredragshållare	Antal besökare
9 feb, 13 feb	Tomas Carlberg berättar om Lidingö Djurliv	79
21mar, 7 +14apr	Thérèse von Lampe berättar om Ulla Sallert	105
4 apr	Emma Aler håller föredrag om Biståndsarbete i Nepal	15

11 apr, 23 maj	Guidad tur "Historien om Lidingö", A.Collste och P.Edgren	30
17 apr	Författaren Eric Erfors berättar om Storholmen	20
12 maj, 1 okt	Ibb Jessen håller föredrag om Boghammar Marin	57
22 maj, 5 okt	Ibb Jessen och C-H Ankarberg föreläser om Boghammar Marin	87
23 aug	Guidad busstur för hemspråkslärare, C-H Ankarberg	20
31 aug	Lidingö för 100 år sedan, C-H Ankarberg föreläser	10
11 dec	Författaren Anders Johnson föreläser om Gustaf Dalén	24

Andra arrangemang

Datum	Ämne	Antal besökare
12 jan	Julgransplundring med tomte, långdans och fiskdamm	90
23 mar, 28 apr	Estradören Mattias Enn underhåller	70
29–31 mar	Konstrundan, fyra Lidingö konstnärer ställde ut sina alster	373
27 apr	Antikforum	22
15 maj	Kafferep i vårens tecken	33
8 maj	Sångafton med Johan Taube	16
6 juni	Nationaldagsfirande med flagghissning vid Museet	20
6 juli	Bellmandagen på Elfvik med Barokoko som Bellman	100
15 sep	Elfviksgårdsdagen	200
19 okt	Antikforum	56
27 okt	Höstmarknad i St Anna-gården	200
30 nov	Sånggruppen Holiday Singers underhöll på museet	40
7 dec	Julmarknad på Museet. Föreningen deltog samtidigt på Lions julmarknad i Lidingö Centrum.	71
13 dec	Julkafferep	30

Arbetsgrupper

Lidingö Hembygdsförening har under året haft 23 arbetsgrupper som genomfört verksamheten. En del grupper arbetar kontinuerligt under året som dokumentation, foto, hantverk, kulturarvsskyltar, natur och kultur, program, skola, museivårdar, radiosändning. Andra grupper t.ex. Elfviksgårdsdagen och höstmarknaden svarar för större enstaka aktiviteter. Nedan presenteras grupperna.

Bellmandagsgruppen

Varje år arrangeras Bellmandagen vid Elfviks gård till minne av att Carl Michael Bellman den 6 juli 1788 skaldade "Glada bygd så täckt belägen". Siv Bergius, Inga-Lill och Carl-Henrik Ankarberg samt Jan-Eric Österström har ansvarat för genomförandet.

Bildrebusgruppen

Bildrebusjakten har inte genomförts de senaste två åren men glädjande kan vi nu med stöd av Lidingö Nyheter se en lösning att återuppta denna aktivitet.

Bildspanarna

Gruppen bildades i början av året med syfte att sprida kunskap om Hembygdsföreningens verksamhet och också göra reklam för LHF:s innehållsrika fotoarkiv som allmänheten är välkommen att ta del av. Insatserna består av att i webbtidningen Lidingö Nyheter publicera artiklar med historiska foton och text om byggnader, händelser etc. Under året har 12 artiklar publicerats. I gruppen ingår: Carl Henrik Ankarberg, Margareta Borgelin, Ibb Jessen.

Dokumentationsgruppen

Gruppen har under året medverkat med texter och bilder till två av Fotogruppens mini utställningar. I övrigt har arbete pågått med att sortera och arkivera föreningens samling av skriftlig dokumentation över Lidingös utveckling. Gruppen har också tagit emot och besvarat frågor från allmänheten rörande Lidingös historia. I gruppen har ingått: Margareta Borgelin (sammankallande), Ann Collste, Björn Schumacher, Birgitta Tunelli, Margareta Widell Larsson.

Elfviksgårdsdagsgruppen

Gruppen har till uppgift att hjälpa till med att bevara och värna om Elfvik tillsammans med arrendatorerna genom att arrangera Elfviksgårdsdagen i september varje år. Arbetsgruppen har bestått av Siv Bergius, Teddy Widstrand och Jan-Eric Österström (sammankallande).

Flaggruppen

På uppdrag av Centrumföreningen ansvarar gruppen för flaggningen i Lidingö centrum. I gruppen har ingått Magnus Anderberg, Carl-Henrik Ankarberg, Kent Sjölund, Teddy Widstrand och Jan-Eric Österström.

Fotogruppen

I gruppen som bl.a. arbetar med att klassificera, kvalitetsbestämma, arkivera och presentera fotografierna i föreningens fotosamlingar ingår, Inga Helander, Hans O Jansson, Ibb Jessen, John Jonsson, Bengt Larsson (sammankallande) och Susann Thorngren. Carl Gustaf Dahlerus, Bo Magnusson och Sten Schüssler har avgått under året. Fotogruppen är en kreativ och nyfiken samling som varje tisdag förmiddag jobbar med Lidingös historia i bild. LHF har stora volymer fotografier som ska bedömas, scannas och läggas in i Museets bilddatabas. Just nu utvecklar vi morgondagens databas så att de ca 10 000 bilderna ska bli lättare tillgängliga.

Föremålsgruppen

Gruppen har ansvaret för kläder, textilier samt andra föremål. Under året har ett urval av våra föremål presenterats i utställningsmontrar och visats för våra besökare. Skötseln av Museets rum svarar Maud Lilja för. Marianne Foghammar har ansvarat för Museets föremålssamling.

Hantverksgruppen

Gruppen tillverkar handarbeten, som säljs i museiboden och vid större externa evenemang. I gruppen har ingått Christina Ademyr, Agneta Albers, Ragna Bergström, Birgit Heineröth, Margareta Hjelmstedt, Eva Häger (sammankallande), Maud Lilja, Barbro Liljequist, Ingrid Lomfelt, Katrin Morten, Ansa Nordzell, Tiia Severin, Ulla Strömberg, Eva Svensson, Ulla Tolhammar, Ulla Wiklund, Ingrid Åkerström.

Hembygdsnytt

LHF:s medlemstidning har under året utkommit med fem nummer. Redaktör, med ansvar för text och fakta, har varit Margareta Borgelin. Ansvarig för lay-out och bildbearbetning har varit Siv Bergius. H-Nytt går ut i ca 1 300 ex till enskilda och familjer som är medlemmar i föreningen. Distributionen sker dels av föreningens brevbärargrupp, dels genom posten.

Distribution

Med etikettering, kuvertering och utdelning har följande personer arbetat; Bengt Aspegren, Monica Björling, Arne Bowald, Gunnar Cederberg, Lars-Erik Dahlstedt, Gunnel Dietmann, Ulla Ekbohm, Marianne Gloudemans, Birgit Heineröth, Marianne Hjelt, Ulla-Britt Holst, Eva Kock, Henrik Lagergren, Bengt Larsson, Ulla Larsson,

Barbro Liljequist (sammankallande), Christina Lindwall, Hans Lefvert, Cecilia Myhrman, Agneta Nicolaisen, Kerstin Nilsson, Helen Posse, Lars Rune, Gunilla Sahlström, Rolf Schnackenburg, Britt-Marie Sjölund, Kent Sjölund, Gunnar Stenström, Hans Söderman, Mona Söderman, Karin Wanek, Lars Wennerström, Karin Wennerström, Julie Vidal, Ulla Örnlied, Jan-Eric Österström och Eva Österström.

Höstmarknadsgruppen

Gruppens uppgift är att arrangera den årliga Höstmarknaden. Kerstin Larsen har samordnat arbetet. Elisabeth Megner hade ansvaret för kakkbordet, Eva Häger och Barbro Liljequist för hantverksborden, Maud Lilja för bordet med vita gamla handarbeten, Kerstin Larsen och Birgit Heineröth för gåvor till tombolan och Birgit Heineröth för tombolan, Siv Bergius och Teddy Widstrand för bokbordet, Ann Collste för loppis, Birgitta Sunnerdahl för caféet, Göran Häger, Ibb Jessen och Kent Sjölund för transporter, städ och möblering, Britta Ekström och Gunnel Westerlund för Hembygdsföreningens bord, Bengt Larsson för skyltning samt Siv Bergius för annonsering. Nytt för i år var att vi sålde blommor, lökar och kransar med ansvarig Marianne Foghammar.

Julgransplundring

Med dans kring granen, fiskdamm m.m. dansas julen ut på Museet. I gruppen har ingått Siv Bergius, Britta Edin, Robert Hallenborg, Maud Lilja och Teddy Widstrand.

Julmarknadsgruppen

Gruppen arrangerar julmarknad på Museet och deltar också i Lions julmarknad i år i Lidingö Centrum. I gruppen har ingått Siv Bergius, Eva Häger, Maud Lilja och Teddy Widstrand.

Kafferepsgruppen

Katarina Palmstierna, Gunnel Dietmann, Kerstin Dillingham, Charlotte Gill, Kerstin Larsen och Marianne Lindkvist är de som bjudit in till kafferep med hembakade bullar och andra bakverk.

Kartgruppen

Under året har en ny arbetsgrupp bildats med avsikt att genomföra en utställning med Lidingö-kartor som framställts genom århundraden. I gruppen ingår: Carl-Henrik Ankarberg (sammankallande), Margareta Borgelin, Lars Eric Dahlstedt, Marianne Foghammar, Ulla Larsson, Marianne Råberg.

Kulturarvsskyltar

LHF:s skyltgrupp, verksam sedan flera år, har till uppgift att ta fram text och foton som beskriver kulturhistoriskt intressanta byggnader och miljöer på ön. Arbetet sker på uppdrag av och i nära samarbete med kulturansvariga i Lidingö stad, som också svarar för skyltarnas utformning och den tekniska produktionen. Under året har gruppen tagit fram underlag för följande skyltar: Grönsta prästgård, Sticklinge gård, Täcku udden, Villa Ekbacken, Hersby gymnasium. I skyltgruppen ingår: Carl Henrik Ankarberg, Margareta Borgelin (sammankallande), Ulla Larsson, Marianne Råberg.

Museivärddar

Museivärdarna välkomnar besökare, arbetar med försäljning i boden under Museets öppettider och vid särskilda arrangemang. I gruppen har ingått Margareta Borg, Kerstin Dillingham, Gunnel Dietmann, Berit Eckerman Werner, Britta Edin, Marianne Foghammar, Tara Gerwe-Nikula, Charlotte Gill, Eva Häger, Eva Kock, Maud Lilja, Barbro Liljequist, Marianne Lindkvist, Kerstin Lönnqvist, Kerstin Marcusson, Elisabeth Megner, Karin Mårtensson, Anna Poring, Margareta Spång, Birgitta Sunnerdahl, Gunnel Söderberg, Margareta Thanning Ohlsson, Karin Wanek och Gunnel Westerlund. Kerstin Larsen har samordnat arbetet.

Nationaldagsgruppen

I gruppen som ansvarat för nationaldagsfirandet vid Museet har ingått Siv Bergius, Gunnel Dietmann, Maud Lilja och Teddy Widstrand.

Natur- och Kulturgruppen

Gruppen har uppdraget att bevaka och medverka i planeringen för Lidingös framtid och att verka för att kulturhistoriskt intressanta byggnader och miljöer samt värdefulla naturområden bevaras. Under året har yttranden avgivits bland annat rörande rivning av trappan i centrum samt förslag till detaljplan för del av kvarteret Sigyn. Gruppen har även tagit fram underlag för stadens arbete med skötselplaner för kulturhistoriskt värdefulla naturområden. I gruppen har ingått Jerker Axén, Barbro Flodin, Christian Gottlieb, Ulla Larsson, Birgitta Sjöberg och Marianne Råberg (sammankallande).

Program-/utställningsgruppen

Gruppens uppgift är att föreslå, samordna och i vissa fall genomföra aktiviteter och i sin planering inrikta sig på marknadsföringsåtgärder, som har till syfte att fånga upp nya medlemmar, genom annonsering, föreningens hemsida och sociala media. Vidare arrangerar gruppen utställningar på Lidingö Museum och skilda programpunkter som ansluter till aktuell utställning som t.ex., föredrag, guidade visningar och promenader. De som arbetat i programgruppen har varit Carl-Henrik Ankarberg, Siv Bergius, Gunnel Ekström, Robert Hallenborg, Ulla Larsson, och Teddy Widstrand (sammankallande). Tillfälliga utställningar har arrangerats av C-H Ankarberg, Siv Bergius, Tomas Carlberg, Marianne Foghammar, Eva Häger, Ibb Jessen, Thérèse von Lampe, Ulla Larsson, Teddy Widstrand samt Rikstäckets. Vid de olika arrangemangen medverkar alltid ett par värdar.

Radiogruppen

Under året har ett 30-tal program sänts. Arbetsgruppens medarbetare har varit Sten Hedman, Jan Malmstedt och Jan Marcusson (sammankallande).

Runstensfaddrar

Torun Zachrisson ansvarar för tillsyn av runhällen i Bo och Gunnel Hanngren för runstenen i Islinge.

Skolgruppen

Skolgruppen vill med sin verksamhet nå ut till dagens skolungdomar, i huvudsak till årskurs 2 och 3, för att ge dem fördjupade kunskaper om Lidingö. Under 2019 har den Nya Skolgruppen bildats bestående av: Ann Collste, Gunnel Dietmann, Kerstin Kindwall Dahlgren, Marianne Sjöberg och Carina Wallberg. Gruppen är ännu på planeringsstadiet av vad vi kommer att erbjuda för program till Lidingö skolelever framöver.

Inga skolklasser har tagits emot på Museet under året då skolgruppen rekonstruerats. Istället har vi föreläst och guidat Lidingös hemspråkslärare om Lidingös historia och samtid, dels på Museet och dels på guidad busstur runt Lidingö. Skolgruppen har även träffat en hemspråksklass på Museet och berättat om historien om Lidingö. Utställningen "Det finns inga tigrar på Lidingö" lockade yngre besökare och förskoleklasser till Museet.

Styrelsen har sedan årsmötet den 26 mars 2019 haft följande sammansättning:

Robert Hallenborg	ordförande
Carl-Henrik Ankarberg	vice ordförande
Barbro Liljequist	sekreterare (tom maj)
Kerstin Larsen	ekonomiansvarig
Margareta Borgelin	
Margareta Borg	
Marianne Råberg	
Teddy Widstrand	

Styrelsen har fokuserat på åtgärder som syftar till att förbättra kommunikationen både externt och internt samt synliggöra vårt Museum. Internt har ordföranden fortsatt med möten med representanter för arbetsgrupperna efter varje styrelsemöte och externt har alla politiska partier bjudits in till Museet. Under året har vi sett över Museets fasad-belysning och lås- och larmsystem. Investerat i nya reklamvepor till större evenemang samt ny LHF flagga. Vi har även genomfört stor fönsterputsning samt byte av entré mattor. I museiboden görs kontinuerligt översyn av exponering av litteratur och av hantverksgruppens alster.

Styrelsen har haft 8 protokollförda möten.

Styrelsens arbetsutskott, som har uppdraget att besluta om investeringar till ett belopp på högst 10 000 kronor och svara för löpande rutinärenden har haft 4 protokollförda möten. I arbetsutskottet ingick Robert Hallenborg, Kerstin Larsen samt Britt-Marie Sjölund.

Revisor Gunnar Stenström och Lars Skoglund med Rolf Schnackenburg och Göran Österlund som revisorssuppleanter.

Valberedning: Ibb Jessen (sammankallande), Maud Lilja och Marianne Lindkvist.

Medlemssekreterare: Barbro Liljequist.

Fastighetsansvarig: Bengt Larsson.

Kanslichef: Britt-Marie Sjölund.

Föreningens Hedersordförande Ruth Sävahlen avled i maj. Minnesord över hennes gärning finns som bilaga.

Årsmötet

Årsmötet ägde rum 26 mars i Föreningsgården i Larsberg med ca 50 närvarande medlemmar. Årsmötesordförande var Torbjörn Schiller. Kören Vox välkomnade med vårsång.

Ekonomi

Årets verksamhet visar ett överskott på 57 729 kr, som styrelsen föreslår balanseras i ny räkning. Den ekonomiska redovisningen för verksamhetsåret redovisas i Årsbokslut 2019, som återfinns i bilaga 1.

Gåvor/Bidrag

Under året har Hembygdsföreningen bland annat mottagit:

- Gåvor från medlemmar som avrundar sin medlemsavgift uppåt vid betalning.
- Utdelning från stiftelsen Gustaf, Anna och Ann-Mari Bergströms fond för 2017, 2018.
- Kulturarvs bidrag från Riksantikvarieämbete för utställningen om Boghammar.
- Minnesgåvor från medlemmar och övriga.

Övrig Verksamhet

Böcker och artiklar

Boghammar Marin, Ibb Jessen
Utställningskatalog "Ut till landet – Ut till Käppala", C-H Ankarberg
Utställningskatalog "Det finns inga tigrar på Lidingö", Tomas Carlberg

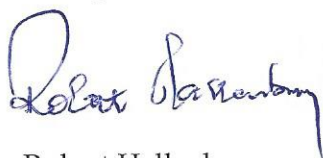
Yttranden till Lidingö stad

Yttrande rörande rivning av trappan i centrum
Yttrande rörande förslag till detaljplan för Lidingö 7:52 och 7:53, del av kvarteret Sigyn

Föreningar och förbund

Föreningen är medlem i Föreningsrådet i Lidingö samt i Lidingö Närradioförening.

Lidingö i februari 2020

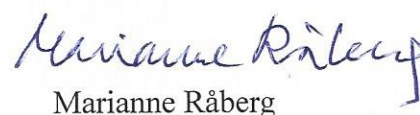

Robert Hallenborg

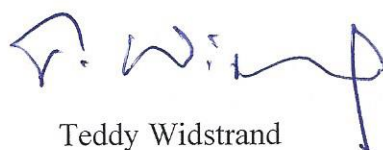

Carl-Henrik Ankarberg

Margareta Borg

Margareta Borgelin

Kerstin Larsen

Marianne Råberg

Teddy Widstrand

Bilaga 1: Årsbokslut 2019

Bilaga 2: Minnesord Ruth Sävahlen